

Камішібай і японські діти.
Photo © IKAJA

реальному просторі — через живий голос, міміку та паузи. Ми не повинні забувати про радість камішібай як живої, безпосередньої зустрічі людини з людиною.

Ми будемо дуже раді, якщо ви приєднаєтеся до нас і станете частиною нашого Товариства, яке несе цінну культуру камішібай дітям усього світу. Якщо ви хочете дізнатися більше про нашу діяльність, будь ласка, відвідайте наш веб-сайт: https://www.kamishibai-ikaja.com/

Eiko Matsui (Ейко Мацуї)
співголова Культурного товариства камішібай,
художник-муралість, автор камішібай

Світ крізь камішібай

УДК 792.9(520)
https://doi.org/10.33989/3083-6387.2026.3.371491

«Ніколи більше не повинно бути війни, адже діти прагнуть радості життя!». Із цими словами моєї матері, яка пережила темряву війни, я прожила все своє життя.

© Eiko Matsui (Ейко Мацуї), 2026

Культурне товариство камішібай закликає: «За мир за допомогою камішібай!». Навіть якщо твір не присвячений темі миру, «сенс людського життя», закладений у добрих творах, доходить до людських сердець й осяює їх, відкриваючи шлях до миру. Тому ми вважаємо, що важливо звертатися і до серйозних, і до веселих творів.

У 1998 році в «Будинку культури та миру Кусунучі» (місто Окінава) відкрився перший у світі театр камішібай. Його заснували подружжя Гентоку та

Камішібай у Мексиці.
Виконавець: Юмі Мітіяма
(член виконавчого комітету IKAJA).
Photo © IKAJA

Ейко Маесіро, яке проживає на Окінаві, з метою «передати дітям світло, надію та мужність жити сильними». У цьому театрі камішібай зібралося понад 20 осіб з усієї Японії, які прагнули дослідити камішібай як культуру. Тоді було засновано Громадянський університет з камішібай. Згодом це переросло у створення Культурного товариства камішібай (IKAJA). Саме тут я познайомилася з камішібай як із унікальним явищем японської культури. Це відрізнялося від комерційної демонстрації камішібай чи самопрезентації виконавця. Це було зібрання людей, які вивчили теорію та особливості камішібай, поглиблювали свої знання та прагнули майстерності виконання, що розкриває всю глибину творів. Бажаючи стати частиною цієї спільноти, я увійшла до числа учасників-засновників Культурного товариства камішібай. З того часу я і мої однодумці завжди йдемо пліч-о-пліч.

Ідучи цим шляхом, у 2005 році — в рік 60-річчя атомних бомбардувань міст Хіросіми та Нагасакі — я створила камішібай на тему миру під назвою «Ніколи більше» (сценарій та ілюстрації Ейко Мацуї; фото Торахіко Огава та ін., Токіо). Я хотіла зафіксувати у формі камішібай засноване на співпереживанні гасло «No more Hiroshima, no more Nagasaki», воно завжди відгукується у серцях людей, які прагнуть миру.

У 2006 році «Ніколи більше» став першим в історії камішібай, обраним для участі в міжнародній виставці ілюстрованих книг про світ «Hello, Dear Enemy!», яку організувала Міжнародна юнацька бібліотека в Мюнхені, і його почали виконувати в різних країнах світу. Я і сама продовжувала виконувати цей твір за кордоном перед дорослими та дітьми, які вперше в житті бачили камішібай (у В'єтнамі, у бібліотеках Франції та Німеччини, у Мексиці та Перу). Коли злітає птах, народжений із заклику «No more Hiroshima, no

«Kamishibai House
(Будинок Камішібай)»
в Префектурі Аіті.
Photo © IKAJA

Курси Камішібаї, які проходять щороку в листопаді в Токіо. Photo © IKAJA

more Nagasaki», діти з чистим, відкритим поглядом усім серцем відчувають ідеал, якого прагнуть люди, що будують мирне життя.

Вірячи в силу камішібай, я хочу поєднувати мої зусилля із зусиллями інших людей і глибше розвивати цю чудову культуру у всьому світі.

Наталія Черняєва,
учитель-методист зарубіжної літератури,
учитель вищої категорії, ліцей № 136
Дніпровського району м. Києва

Камішібай на уроках зарубіжної літератури: книга, що оживає

УДК 373.5.016:821.09(100)]:792.9(520)
https://doi.org/10.33989/3083-6387.2026.3.371493

Сучасний урок зарубіжної літератури має не лише ознайомити учнів із художнім твором, а й створити умови для його емоційного переживання, творчого осмислення та власної інтерпретації. Саме тому у своїй роботі з п'ятикласниками я використовую камішібай — японський паперовий театр.

Камішібай поєднує літературне читання, образотворче мистецтво, театральну діяльність та розвиток усного мовлення. Для мене це не просто форма презентації прочитаного, а технологія перетворення учня з пасивного читача на активного співтворця.

Роботу над паперовим театром розпочинаємо з уважного читання тексту. Учні визначають ключові

© Наталія Черняєва, 2026